

Колесник О.О.

старший викладач кафедри економіки та
моделювання ринкових відносин

Костолонова Л.В.

старший викладач кафедри економіки та
моделювання ринкових відносин

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ВПЛИВ ЕКЗОГЕННИХ ФАКТОРІВ НА СТРАТЕГІЮ РОЗВИТКУ БАНКУ

В останні роки спостерігається уповільнення темпів економічного зростання багатьох країн світу, в тому числі й України. Результатом цього є світова та, зокрема, європейська фінансові кризи, які суттєво вплинули та продовжують впливати на один із важливих сегментів економіки України – вітчизняний банківський сектор.

У зв'язку з цим особливого значення набуває розв'язання проблеми забезпечення стабільного розвитку банківської системи України, а також оперативне та адекватне реагування на внутрішні і зовнішні чинники, що впливають на фінансову діяльність окремого банку.

Актуальність дослідження у даному напрямку доводить інтерес до цієї тематики багатьох відомих вчених таких, як Азаренкова Г. М. [1], Вовчак О. І.[2], Долінський Л. Б [3], Журавель Т. М.[4] та інших.

Головний інструмент забезпечення фінансового розвитку банку – стратегія фінансового розвитку, як невід'ємна частина загальної стратегії

розвитку банку та, як підсистема корпоративної стратегії розвитку у вигляді довгострокової програми конкретних дій із формування та використання фінансових ресурсів банку для досягнення стратегічних конкурентних переваг. На правильність цього твердження вказує розподіл цілей стратегічного менеджменту банку на фінансові й макроцілі (табл. 1).

Таблиця 1 – Цілі стратегічного управління банком

<i>Фінансові цілі(мікрорівень)</i>	<i>Макроцілі</i>
Швидке зростання доходів	Збільшення частки ринку
Швидке зростання грошових надходжень	Забезпечення надійного становища наринку банківських послуг
Отримання високих дивідендів	Розширення і поліпшення видів послуг
Розширення меж одержання прибутку	Зниження витрат порівняно з основними конкурентами
Збільшення прибутку на вкладений капітал	Підвищення репутації банку серед клієнтів
Підвищення надійності діяльності	Поліпшення обслуговування клієнтів завдяки підвищенню якості послуг
Збільшення джерел коштів	Визнання банку лідером у напрямку технологій та/або інновацій
Підвищення ціни акцій	Підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому і міжнародних ринках
Забезпечення покращеного фінансового стану банку і, як результат, позитивного фінансового розвитку банку	Збільшення можливостей економічного розвитку і розвитку банку в цілому
Стабільний прибуток у періоди економічних спадів	Повне задоволення запитів клієнтів

Якість функціонування банку має відобразитись у фінансових показниках, що складають основу для формування фінансових цілей.

З розвитком банківської системи та посиленням конкуренції банки все більшу увагу почали приділяти пошуку та впровадженню сучасних методик, і рекомендацій із побудови й реалізації стратегії свого фінансового розвитку подальшому будемо терміном «стратегія фінансового розвитку банку»).

Під стратегією фінансового розвитку банку розуміють, ту частину його фінансової діяльності, що розрахована на строк понад 1 рік, завдання якої загалом зводяться до генерування позитивного фінансового результату [2,с.27]. Цьому достатньою мірою можуть також сприяти технології використання запозичень на зовнішніх ринках [5, с.72].

Розробка та впровадження ефективної стратегії фінансового розвитку банку – найважливіше завдання його функціонування та запорука досягнення лідируючих позицій. Стратегія фінансового розвитку істотно впливає на формування загальної стратегії розвитку банку. Основна мета загальної стратегії розвитку – забезпечення високих темпів розвитку і підвищення конкурентної позиції банку – пов'язана з тенденціями розвитку ринку банківських послуг. Аналіз фінансових показників, які характеризують поточні фінансові позиції банку і його очікуваний стан, є базою для прогнозування та

визначення альтернатив управління його фінансовим розвитком. На основі цього аналізу власники банківського бізнесу, керівники банківських установ, аналітичні служби банків мають змогу зорієнтуватися в ситуації, що склалася для їхнього банку, та, орієнтуючись на визначені фінансові цілі, скорегувати свої дії із закріплення поточних результатів на майбутнє або забезпечити суттєво покращений фінансовий розвиток банку зокрема та розвиток банку в цілому. Вирішення цих завдань базується на застосуванні основних функцій управління – фінансового прогнозування і планування, що в результаті спрямовується на перетворення цілей і завдань банку в конкретні (абсолютні й відносні) значення результативних фінансових показників через реалізацію комплексу заходів у сфері фінансів.

Здійснюючи систематизацію та поєднуючи погляди і зауваження різних науковців, власне дослідження з цього питання, пропонуємо розуміти поняття «управління фінансовим розвитком банку» як континуальну систему заходів із визначення і забезпечення науково обґрунтованих оптимальних фінансових показників діяльності банку, досягнення значень яких впливає на його перехід з поточного фінансового стану в новий, покращений, який характеризується цільовими значеннями його фінансових показників та відповідністю цільовій моделі його фінансового розвитку. Під континуальною системою заходів розуміється такий комплекс відповідних заходів впливу на різницю між фактичним (поточним) і прогнозним оптимальним рівнем фінансового стану банку, який має реалізовуватись неперервно (постійно, регулярно) з метою забезпечення своєчасної реакції на збільшення рівня цієї різниці, що виникає завдяки впливу ендогенних та екзогенних факторів.

Отже, позитивний результат фінансового розвитку банку має забезпечуватись відповідним управлінням, здатним своєчасно реагувати на підвищення рівня різниці між поточними значеннями фінансових показників діяльності банку та їх прогнозними оптимальними значеннями, що складають цільову модель його фінансового розвитку.

Література:

1. Азаренкова Г. М. Рейтингове оцінювання як метод визначення кредитоспроможності позичальників банку / Г. М. Азаренкова, О. О. Беленкова // Вісник Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ). – 2011. – № 1(10). – С. 219–223.
2. Вовчак О. Фінансова стратегія розвитку банку як передумова ефективності його діяльності / О. Вовчак, Н. Меда // Банківська справа : наук.-практ. вид. – К., 2008. – № 3. – С. 23–36.
3. Долінський Л. Б. Моделювання узагальненого кредитного рейтингу для групи об'єктів рейтингування / Л. Б. Долінський // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 4. – С. 23–27.
4. Журавель Т. М. Проблеми і перспективи сучасних методик оцінювання кредитоспроможності клієнтів / Т. М. Журавель, Л. О. Нічик // Вісник Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ). – 2011. – № 1(10). – С.98–102.

5. Зачосова Н. В. Обґрунтування необхідності та етапи розробки універсальної методики визначення кредитного рейтингу комерційних банків / Н. В. Зачосова // Інноваційна економіка : Всеукр. наук.-вироб. журнал. – Тернопіль : СМП «ТАЙП», 2011. – № 6(25). – С. 232–238.